

رشد اقتصاد متوقف نشد

در سال ۱۴۰۲ به‌رغم هدف‌گذاری دولت برای کاهش نرخ رشد نقدینگی، مجموعه‌ای از اقدامات موجب شد تا رشد اقتصادی کشور متوقف نشود. به گزارش مهر، سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد اظهار کرد: اقتصاد ایران در پایان دولت دوازدهم از سه مسئله مهم رنج می‌برد: اول اینکه، بحرانی شدن ناترازی‌های مختلف موجب شده بود در طول دهه ۹۰ نرخ تورم از سطوح ۲۰ تا ۲۵ درصد به میانگین ۴۰ درصد افزایش پیدا کند. سخنگوی اقتصادی دولت افزود: دومین موضوع نیز رشد ناپایدار و در برخی فصول دولت سابق با ثبت ارقام منفی، اندازه اقتصاد ایران را کاهش داد و ثمره این دو موضوع شکل‌گیری بی‌انگیزگی، چشم‌انداز منفی و کاهش شدید مشارکت مردم در عرصه اقتصاد شده بود. او افزود: مجموعه اقدامات دولت موجب شد که نرخ رشد اقتصادی در ۹ ماهه سال گذشته با نفت ۶/۷ درصد و بدون نفت ۴/۲ درصد باشد.

رشد ۲/۶ درصدی تجارت

تجارت خارجی کشور (مجموع واردات و صادرات) در سال ۱۴۰۲ با ۲/۶ درصد افزایش به رقم ۱۵۲ میلیارد و ۱۷۰ میلیون دلار رسید. به گزارش ایلنا، محمد رضوانی فر، معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران گفت: از این میزان تجارت خارجی کشور، ۸۶ میلیارد و ۸۹۰ میلیون دلار به صادرات با احتساب نفت، خدمات فنی مهندسی و تجارت چمدانی ۶۶ میلیارد و ۲۸۰ میلیون دلار به واردات اختصاص داشت. او در خصوص میزان صادرات بدون احتساب صادرات نفت، خدمات فنی مهندسی و تجارت چمدانی در سال ۱۴۰۲ گفت: در این مدت میزان صادرات بدون احتساب نفت، برق، خدمات فنی مهندسی و تجارت چمدانی، ۱۳۶ میلیون و ۴۰۹ هزار تن کالا به ارزش ۴۹ میلیارد و ۳۳۰ میلیون دلار بوده که به لحاظ ارزش ۸/۸۷ درصد کاهش داشته است. در این مدت ۲۵ میلیارد و ۸۷۰ میلیون دلار نفت و ۳۷۰ میلیون دلار برق صادر شد.

سقف حقوق کارگران ۵۰ میلیون تومان شد

سقف پرداختی به کارگران مشمول قانون کار شاغل در مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های غیردولتی وابسته به صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی با حداکثر (۷) برابر حداقل مزد ماهانه یعنی حدود ۵۰ میلیون تومان است. به گزارش تسنیم، سیدصورت مرتضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در بخشنامه ابلاغی دستمزد تأکید کرده است: از اول سال ۱۴۰۳ حداقل مزد روزانه با نرخ یکسان برای کلیه کارگران مشمول قانون کار (اعم از قرارداد دائم یا موقت) مبلغ ۲/۳۸۸/۷۲۸ ریال (دو میلیون و دویست و هشتاد و هشت هزار و هفتصد و بیست و هشت ریال) تعیین می‌گردد، همچنین از اول سال ۱۴۰۳ سایر سطوح مزدی نیز روزانه ۲۲ درصد مزد ثابت یا مزد مینا (موضوع ماده ۳۶ قانون کار) به اضافه روزانه ۰/۲۶ ریال نسبت به آخرین مزد در سال ۱۴۰۲ افزایش یابد.

پروژه سرکوب دستمزد

دولت با تغییر قانون کار به دنبال حذف نمایندگان کارگری از پروژه تعیین دستمزد است

علی ایوبی

گزارشگر هم‌میهن

این موضوع است. «سخنانی که با قوانین تعیین دستمزد کارگران در تضاد است و به نوعی تفویض اختیارات شورایی کار به صورت یک‌جانبه از سوی دولت به مجلس تلقی می‌شود. اینکه در نهایت دولت سیزدهم چنین لایحه‌ای را به پارلمان خواهد داد، مشخص نیست، اما اتحادیه‌ها و نمایندگان کارگری که باید سهم و نقش مهمی در تعیین میزان حداقل حقوق داشته باشند به این موضوع معترض هستند و آن را دور زدن کارگران می‌دانند.

مرتضوی بدون آنکه اشاره‌ای به قانون کار و الزام به سه‌جانبه‌گرایی داشته باشد از تصویب در مجلس سخن می‌گوید. به این اظهارات روشن است که دولت می‌خواهد اندک روزنه ورود نمایندگان کارگری به بحث تعیین دستمزد و حداقل چانه‌زنی‌های آنها را مسدود کند و بدون دخالت آنها دستمزد را مطابق با خواست و سلیقه خود تعیین کند.

تأکید قانون بر سه‌جانبه‌گرایی تعیین دستمزد باعث می‌شود کارشناسان حذف سه‌جانبه‌گرایی را یک رسوایی بزرگ در عرصه بین‌الملل بدانند.

آنطور که زهرا کریمی، عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران و کارشناس بازار کار می‌گوید، «اگر براساس گفته وزیر کار، حداقل دستمزد توسط مجلس تعیین شود، ایران از سوی ILO حتماً اختصار دریافت خواهد کرد. این قاعده‌ای است که در جهان به رسمیت شناخته شده است. ما باید در عرصه‌های مختلف به سمت سه‌جانبه‌گرایی حرکت کنیم. اینکه همین تشکل نیم‌بند سه‌جانبه‌گرایی هم تعطیل شود عملاً برخلاف دنیا حرکت خواهیم کرد.»

دولت به سمت حذف کامل نمایندگان کارگران پیش می‌رود. هر چند با اقدام اولین وزیر کار دولت سیزدهم در افزایش ۵۷ درصدی دستمزد به نظر می‌رسید دولت می‌کوشد خود را مدافع حقوق کارگران نشان دهد اما دیگر اجزای دولت مخالفت کردند و کار به برکناری عبدالملکی انجامید و به خاطر بحث بازنشستگان و ارجاع به دیوان عدالت اداری به ناچار اعمال شد اما وزیر بعدی مخالفت صریح خود را با این اقدام اعلام کرد و در پی آن در دو سال بعد شیوه در پیش گرفته برای دستمزد حقوق کارگران نادیده گرفته شد.

افزایش ۲۷ درصدی دستمزد در سال ۱۴۰۲ و افزایش ۳۵ درصدی در سال ۱۴۰۳ در حالی است که نرخ تورم هنوز بیشتر از ۴۲ درصد است و سبب معیشت به بالای ۲۰ میلیون تومان رسیده است. رقم اندک دستمزد برای سال ۱۴۰۳ سبب شد نمایندگان کارگران حاضر به امضای مصوبه نشوند و از جلسه بیرون بیایند. دولت در واکنش به این اقدام نهنته‌ها مصوبه دستمزد را بدون تأیید نمایندگان کارگران ابلاغ کرد بلکه در اظهارنظری تأکید کرد که با تغییر قانون کار از این به بعد تعیین دستمزد را به مجلس واگذار می‌کند.

پیش از تعطیلات نوروز مرتضوی گفته بود: «به این نتیجه رسیدیم که با ارسال لایحه‌ای به مجلس نحوه تعیین حداقل حقوق کارگران را به مجلس واگذار کنیم که بهترین مرجع برای تصمیم‌گیری در

علی خدایی نماینده سابق کارگران در شورایی عالی کار:

تعامل با مجلس سخت‌تر از تعامل با دولت است

داشته باشد و در نهادهای بین‌المللی و سازمان جهانی کار به آن تأکید شده است. اگر مجلس را به‌عنوان نهاد تصمیم‌گیرنده حقوق کارگران در نظر بگیریم، باعث خروج سه‌جانبه‌گرایی در حوزه روابط کار خواهیم بود چرا که پارلمان تکلیف قانونگذاری دارد و اجرای قانون قطعاً به عهده دولت‌هاست. آقای وزیر اگر می‌خواهند دچار مشکل نشوند باید نگاه دولت در شورایی عالی کار را عوض کنند چرا که اکنون دولت به‌عنوان ذینفع در این جلسات حضور پیدا می‌کند. ماده ۱۶۷ قانون کار صراحت دارد که وزیر کار به‌عنوان رئیس این شورا حضور دارد و دو نفر از افراد وکیل و مطلع در حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی که قطعاً باید از افراد صاحب نظر مورد قبول عموم جامعه در شورا باشند، اگر این دو نفر به ترکیب شورا اضافه شوند و

تعیین حداقل دستمزد کارگران توسط مجلس به‌جای شورایی عالی کار چگونه ارزیابی می‌کنید؟ قطعاً آرجاع دستور کارگران به مجلس خروج از روح سه‌جانبه‌گرایی است که در شورایی عالی کار باید وجود

احسان سهرابی مشاور حقوقی سابق شورایی عالی کار:

بهتر است رئیس جمهور در وزارت کار را ببندد

را وارد این جریان کنیم؟ به نظر من این حرف‌ها عدم آگاهی وزیر کار را می‌رساند که اشرافی به این حوزه ندارد. همچنین معاون روابط کار ایشان نیز تجربه کار در این وزارتخانه را نداشته‌اند و اگر دانشی کسب کرده‌اند به واسطه سفرهایی بوده که به سازمان جهانی کار و ژنو رفته‌اند. به نظر من تفویض اختیارات به مجلس قطعاً تولید نارضایتی خواهد کرد. دیدیم که در بحث اصلاح سن و سابقه بازنشستگی در مجلس نیز به دلیل عدم آگاهی و اشراف نمایندگان دچار مشکل شدیم. ما بارها به نمایندگان گفته‌ایم در این گونه موارد که تخصص ندارید، با جامعه هدف نشست داشته باشید. به قول یکی از دوستان در هیچ جای دنیا نداریم که وکیل علیه موکل خود قانون تصویب کند اما در مجلس فعلی این اتفاق افتاد.

وارد کردن مجلس به موضوع تعیین دستمزد کارگران چقدر تشکل‌های صنفی کارگری را مورد تهدید قرار می‌دهد؟

واقعیت این است که تشکل کارگری وجود ندارد و فقط به صورت آماری ۱۱ هزار تشکل به ثبت رسیده است. بگذارید مصداقی بگویم: آقای علی خدایی، نائبرئیس انجمن شورایی عالی کار کشور است اما ایشان را

دولت نیز منافع خود را در تأیید دستمزد در نظر نگیرد، به نظر من این شورا کارآمد خواهد بود و جزو مترقی‌ترین روش‌هایی خواهد بود که می‌توان از آن در روابط بین کارگران و کارفرمایان استفاده کرد. از بین بردن ماهیت این جایگاه به اعتقاد من کار درستی نیست، مشکل آقای وزیر در آنجاست که در بدنه وزارت کار نیروهای کارآمد را از دست داده و متأسفانه توانایی ایجاد اجماع بین نیروهای کارگری و کارفرمایی را در دو سال گذشته نداشته‌اند. من ارجاع تعیین دستمزد کارگران به مجلس را به‌هیچ‌عنوان به صلاح جامعه کارگری و حتی دولت و مجلس نمی‌بینم.

ارجاع تعیین دستمزد کارگر به پارلمان چقدر تشکل‌های کارگری را تضعیف می‌کند؟

سابقه و تجربه نشان داده که تعامل با مجلس بسیار سخت‌تر از تعامل با دولت خواهد بود. مجلس باید به‌عنوان ناظر قانون باشد، اگر قرار باشد ناظر و مجری یک نهاد باشد، قطعاً یکی از بازوهای حمایتی کارگران از بین خواهد رفت. ما معتقدیم در شرایط فعلی دولت مجری قانون و مجلس ناظر بر اجرای قانون است و اگر در جایی احساس شود که قانون به درستی اجرا نشده، باید به سراغ مجلس رفت. اگر پارلمان تعیین‌کننده دستمزد کارگران باشد، کارگر با زوری حمایتی خود را از دست خواهد داد و قطعاً گروه‌های کارگری در این حوزه تضعیف خواهند شد.

اصولاً در دنیا مرسوم است که حقوق کارگر را پارلمان تعیین کند؟ نه، سازمان جهانی کار بر سه‌رکن تأکید دارد: کارفرما، کارگر و دولت. پارلمان در هیچ جای دنیا در تعیین دستمزد نقشی ندارد.

از جلسات سه‌جانبه حذف می‌کنند، پس وقتی با داشتن ۱۱ هزار تشکل کارگری اوضاع به این روال است وای به روزی که بخواهد مجلس در این زمینه ورود پیدا کند. یک نکته دیگر بگویم، آقای هادی ابوی، به‌عنوان دبیر انجمن صنفی کارگران ایران در سنوات گذشته حضور داشته و به دلیل اینکه بازنشسته بودند نباید در جلسات شرکت می‌کردند اما در سال ۱۴۰۲ با هم در جلسه شورایی عالی کار به‌عنوان نماینده انجمن صنفی حضور داشتند و جالب اینکه امروز به‌عنوان رئیس اتاق تعاون خراسان رضوی با ایشان مصاحبه شده است؛ یعنی در حقیقت ایشان کارفرما هستند. اگر بخواهیم به صورت کیفی به این ماجرا ورود کنیم به این می‌رسیم که بخشی از تشکل‌های ما به‌خاطر اینکه بنگاه‌های اقتصادی در دسری نداشته باشند، به سمتی می‌روند که مدیران اداری در آنها حضور پیدا می‌کنند که باید به آن دقت شود و نشان می‌دهد تشکل‌های ما وضعیت مطلوبی ندارند. خروجی کارها و حرف‌های وزیر کار چیزی جز نارضایتی خواهد بود. با در ساز و دهل اعلام می‌کنند که حق تأهل را برای اولین بار مصوب کرده‌ایم در حالی که به حق سنوات پایان خدمت و حق مسکن اصلاً دست‌نزنده‌اند که به نظر من این رفتارها توهین‌آمیز است. وقتی هیچ فرد متخصصی در جلسات حضور ندارد و به نماینده کارگران احترام گذاشته نمی‌شود و دم از سه‌جانبه‌گرایی زده می‌شود، اصلاً درست نیست؛ حالا هم از تفویض اختیارات تعیین دستمزد به مجلس می‌گویند، پس شما در

